

Joan Rasós és un conegut constructor de la Bisbal. Fill i nét de mestres d'obres porta l'ofici a la sang i sap desenvolupar-lo amb mestratge. Aquest mèrit fou detectat ben aviat per l'arquitecte Pelayo Martínez, el qual el va fer el seu col·laborador per als projectes de tot el Baix Empordà. Els anys de feina i la sintonia que els unia va fer sorgir aviat una bona amistat; el seu testimoni en forma de record és el que segueix.

Recordant l'arquitecte municipal i amic Pelai Martínez

El Sr. Pelai Martínez va actuar com a arquitecte municipal a l'Ajuntament de la Bisbal des de l'any 1925 fins l'any 1970, tot i que va continuar signant projectes fins a l'any 1972.

Per tant, com que jo vaig néixer el 14 de març de 1927, fins a l'any 1934 –en temps de la República– no vaig començar a relacionar-me amb ell, i sempre acompanyant el meu pare, que era constructor d'obres i per això ja el coneixia i hi col·laborava des del 1925, any en què el Sr. Martínez va ocupar la plaça d'arquitecte municipal.

El temps va anar passant i un cop acabada la guerra, a partir de 1939, és quan vaig anar, junt amb el pare, coneixent i relacionant-me amb el Sr. Martínez, anant a visitar totes les obres que estaven marxa en aquell temps.

Com a arquitecte en tinc un gran record, ja que a més de la seva acurada tècnica tenia un bon coneixement de la pràctica de construir i molt bon gust a combinar la pedra amb l'obra vista i el ferro forjat.

Ens comentava sovint que per fer una bona feina era necessari que els industrials dels diferents rams que hi treballessin fossin uns bons professionals.

Com a persona, tant per la seva senzillesa com pel seu amable tracte amb tothom amb qui es relacionava sense distinció, feia que tots

el tinguessin amb molta estima i prestigi. A les obres, saludava tant els paletes com els manobres planerament i amicalment, cosa que era agraïda per tots. Fa uns dies un operari jubilat em recordava que content que

estava el personal quan el Sr. Pelai Martínez inspeccionava les obres.

Algunes vegades quan anava amb ell em deia: «Mira, no cal pas fer servir el plom i el nivell, és la vista la que treballa, si en entrar ja ho veus malament, després sí que els hauràs de fer servir»; i així ho vàrem fer durant molts anys.

Quan es va celebrar el centenari del seu naixement a Figueres em va quedar el record del que digué el també arquitecte Sr. Bosch, referint-se als anys en què el Sr. Martínez era l'arquitecte municipal de la Bisbal. Va dir que donava gust passejar-se per la vila i contemplar fonts i placetes i altres obres projectades pel Sr. Pelai, que creaven un ambient de distinció en la nostra ciutat.

Els bisbalencs hem d'agrair al Sr. Bosch que com a arquitecte i president del col·legi del ram ho reconegués, encara que les paraules d'elogi no van ser escoltades ni per l'arquitecte municipal ni per les autoritats competents, ja que seguidament es va començar amb la remodelació de la plaça de Francesc Macià, seguida per la plaça Major i la placeta de la Pietat, entre d'altres. Tot ha perdut aquella conjunció amb l'ambient dels voltants. I no parlem de la remodelació d'una obra tan emblemàtica com el Pont Vell,

que si el Sr. Martínez ho hagués pogut veure, tinc la sensació que en arribar a la Bisbal, li sabia tant de greu que tornaria a Figueres, i s'acomia-daria per sempre de la ciutat que tant va estimar.

Joan Rasós Casas i Pelayo Martínez en les obres del dipòsit d'aigua de Torre Valentina, 1955.

COL·LECCIÓ PARTICULAR JOAN RASÓS

Joan Rasós